

Anexa 15. Strategia de conservare cu măsuri de conservare și planuri de monitorizare pentru habitate și specii de plante

CUPRINS

1. Scop și obiective	3
2. Măsuri de management pentru habitatele de importanță comunitară	3
3. Măsuri de conservare generale pentru speciile de plante de importanță comunitară	6
4. Plan de monitorizare	222

1. Scop și obiective

Scopul strategiei de conservare pentru habitate și specii de plante este de a menține starea de conservare în condiții favorabile sau de a o îmbunătăți acolo unde este cazul, prin intervenții de management.

Obiectivele generale ale strategiei de conservare pentru habitate și specii de plante sunt:

- Gestionarea habitatelor în vederea menținerii și / sau îmbunătățirii stării de conservare pentru habitatele de interes conservativ de pe raza ariei protejate;
- Gestionarea habitatelor în vederea menținerii și / sau îmbunătățirii stării de conservare pentru speciile de plante de interes conservativ de pe raza ariei naturale protejate.

2. Măsuri de management pentru habitatele de importanță comunitară

Informațiile au fost actualizate pe baza activităților de monitorizare desfășurate de administrația parcului și colaboratori în perioada 2015-2021.

2.1. Măsuri de conservare pentru habitatele neforestiere de importanță comunitară:

Tufărișuri alpine și boreale – 4060, Tufărișuri subcontinentale peripanonice – 40A0*, Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică – 8210, Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros -*Festuco-Brometalia*- * sit important pentru orhidee - 6210*, Pajiști de *Nardus* bogate în specii pe substrat silicios din zone montane -zone submontane în Europa Centrală – 6230*, Pajiști cu *Molinia* pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase -*Molinion caeruleae* – 6410, Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile – 6430, Fânețe montane – 6520, Mlaștini alcaline – 7230, Formațiuni de *Juniperus communis* în lande sau pajiști calcifile – 5130.

- M1.** Avizarea activităților de colectare a fructelor luând în considerare capacitatea de suport a habitatului.
- M2.** Se interzice camparea și aprinderea focului în alte locuri decât cele special amenajate în acest scop.
- M3.** Se vor elimina speciile de vegetație alohtone, prin tăieri, acolo unde speciile au fost semnalate. În contextul apariției de noi specii alohtone, acestea vor fi eliminate în stadiul juvenil prin tăiere.
- M4.** Încurajarea continuării/reintroducerii practicilor agricole tradiționale.
- M5.** Informarea și conștientizarea comunităților locale cu privire la regulament și la incendierea vegetației prin amplasarea de panouri de conștientizare și oferirea de materiale informative cu privire la contravențiile pentru nerespectarea acestor prevederi.
- M6.** Se vor reduce la minimum activitățile cu potențial impact asupra regimului hidric în habitatele 6410 - Pajiști cu *Molinia* pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase -*Molinion caeruleae*, 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile.
- M7.** Se interzice efectuarea de canale pentru drenarea în habitatul 7230 - Mlaștini alcaline.
- M8.** Utilizarea habitatului 6520 – Fânațe montane strict ca fânaș.
- M9.** Menținerea habitatelor la nivelul suprafețelor înscrise în formularul standard al sitului ROSCI0087 Grădiștea Muncelului Cioclovina.

2.2. Măsuri de conservare pentru habitatele forestiere de importanță comunitară: Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum – 9110, Păduri de tip Asperulo-Fagetum – 9130, Păduri medioeuropene de fag din Cephalanthero-Fagion – 9150, Păduri din Tilio – Acerion pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene – 9180*, Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* - 91E0*, Păduri balcano-panonice de cer și gorun – 91M0, Păduri dacice de fag – 91V0, Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană – 9410

Habitatele forestiere din cuprinsul zonei studiate se încadrează în grupa I și grupa a II-a funcțională, iar pădurile din zona de protecție integrală, se încadrează în categoriile corespunzătoare tipului I funcțional, conform normelor tehnice în vigoare pentru amenajarea pădurilor. Prin urmare, în Zona Sitului Natura 2000 ROSCI0087 Grădiștea Muncelui-Cioclovina se găsesc păduri încadrate în tipurile funcționale TI, TII, întâlnindu-se și categorii funcționale corespunzătoare tipurilor TIII și TIV. Menționăm faptul că pentru habitatele cu statut favorabil încadrate în tipul funcțional TI nu se impun măsuri de management, iar pentru cele care au statut nefavorabil și se găsesc în tipul funcțional I recomandăm să se introducă măsurile minime de management ale habitatelor ce vor fi menționate în continuare.

M1. La exploatarea forestieră în molidișuri nu se vor zdreli arborii limitrofii parchetelor de exploatare.

M2. Se limitează depozitarea pe marginea drumurilor forestiere și platformele primare la maxim 1 lună a lemnului exploatat.

M3. Respectarea legislației/normelor naționale cu privire la incendierea vegetației existentă pe terenurilor agricole (pajiști) și a bunelor condiții agricole și de mediu. Curățirea pajiștilor de vegetația uscată se va face doar prin cosit și adunat.

M4. Aprinderea focului va fi permisă doar în zone special amenajate.

M5. Informarea și conștientizarea comunităților locale cu privire la regulament și la incendierea vegetației prin amplasarea de panouri de conștientizare și oferirea de materiale informative cu privire la contravențiile pentru nerespectarea acestor prevederi.

M6. Se va evita pe cât posibil construirea de noi drumuri prin habitat, se acceptă doar când nu există altă variantă și când drumul respectiv are o importanță vitală pentru proprietar sau comunitatea locală.

M7. Reconstrucția ecologică a habitatelor forestiere de făgete (habitatele: 9110, 9130, 9150, 91E0*, 91M0, 91V0) cu stare de conservare nefavorabilă pe termen lung, prin:

- Aplicarea de lucrări silvice și amenajamente: extragerea, prin lucrări silviculturale, a speciilor de rășinoase, în special molidul și pinul, instalate pe cale artificială într-o pondere foarte ridicată în arboretele pure de fag, cu stare de conservare nefavorabilă.

M8. Reconstrucția ecologică a habitatelor forestiere de molidiș (habitatul 9410) cu stare de conservare nefavorabilă pe termen lung, prin:

- Aplicarea de lucrări silvice și amenajamente: readucerea speciilor de amestec, chiar dacă în proporție mică și fără valoare comercială.

M9. Drumurile forestiere, de acces și industriale se vor construi și moderniza fără a se reduce suprafața habitatelor 91E0* - Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*, 9410 - Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană.

M10. Patrulări în vederea prevenirii și stopării activităților ilegale:

- Tăieri în aninișuri de pe proprietăți private
- Aprindere focului în alte zone decât cele special amenajate

M11. Captările de apă (inclusiv microhidrocentrale) vor asigura debitul ecologic necesar habitatelor de aniniș pentru ca suprafața acestora să nu se reducă.

M12. Identificarea și planificarea de soluții alternative pentru lucrările de protejare a populației împotriva inundațiilor.

M13. Lucrările hidrotehnice se vor realiza punând în aplicare soluțiile identificate la M12.

M14. Digurile de apărare împotriva inundațiilor se vor construi respectând principiul ”Mai mult spațiu pentru râuri”.

M.15. Menținerea habitatelor la nivelul suprafețelor înscrise în formularul standard al sitului ROSCI0087 Grădiștea Muncelului Cioclovina.

3. Măsuri de conservare generale pentru speciile de plante de importanță comunitară

Măsurile generale de conservare trebuie aplicate pe întreg habitatul potențial al celor două specii.

3.1 Măsuri de conservare generale pentru speciile de plante:

Campanula serrata

M1. Respectarea legislației/normelor naționale cu privire la incendierea vegetației existentă pe terenurilor agricole (pajiști) și a bunelor condiții agricole și de mediu.

M2. Promovarea activităților de cosit și pășunat tradiționale care favorizează menținerea ecosistemelor ierboase din arealul potențial de distribuție al speciei *Campanula serrata* și care previn instalarea arborilor și arbuștilor în arealul de distribuție al speciei.

M3. Dacă se constată instalarea arborilor și a arbuștilor în arealul de distribuție al speciei, se va proceda la tăierea acesteia.

Dicranum viride

M4. Pentru amenajamentele aflate în vigoare pe perioada implementării Planului de Management al ROSCI 0087 și ROSPA 0045, la punerea în valoare a masei lemnoase se vor păstra în teren arbori uscați sau în curs de uscare, pe picior și mai ales la sol, cu condiția ca aceștia să nu pună în pericol starea fitosanitară a pădurii, cu respectarea *Normelor tehnice privind amenajarea pădurilor și a Ghidului de bune practici privind amenajarea pădurilor*. În cazul executării de tăieri de igienă, lemnul mort la nivel de unitate amenajistică va fi asigurat din volumul de 1 mc/an/ha destinat executării lucrării de tăieri de igienă. Explicitatea de către administrația parcului, a condițiilor de realizare a intervențiilor de tipul exploatărilor forestiere, se realizează cu ocazia emiterii condițiilor specifice la punerea în valoare și exploatarea masei lemnoase.

M5. Pentru amenajamentele ce vor intra în vigoare ulterior aprobării Planului de Management al Sitului Natura 2000, în arboretele exploatabile unde nu există suficienți astfel de arbori, se vor alege și însemna arbori cu o vârstă de minim 80 ani, astfel încât să fie respectat pragul de 2-4 arbori la hectar. Aceștia, în deceniile ulterioare vor deveni potențiali arbori necesari menținerii speciei.

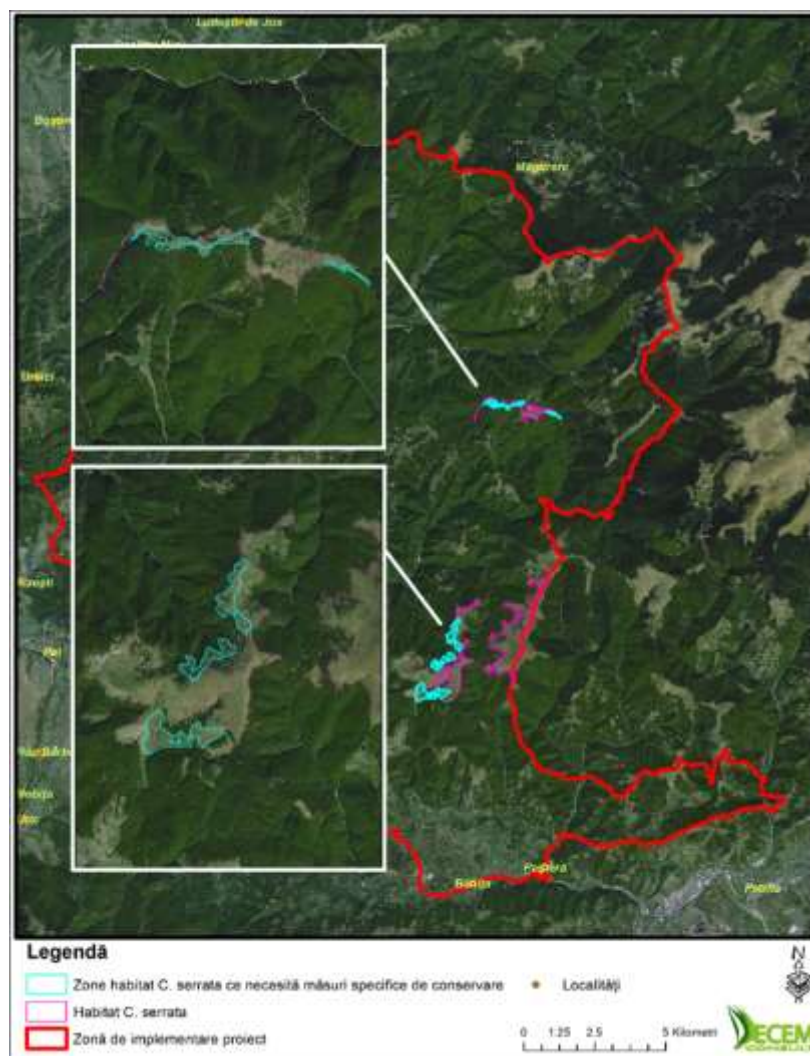

Figura 1. Localizarea zonelor de implementare a măsurilor specifice aferente speciei *Campanula serrata*

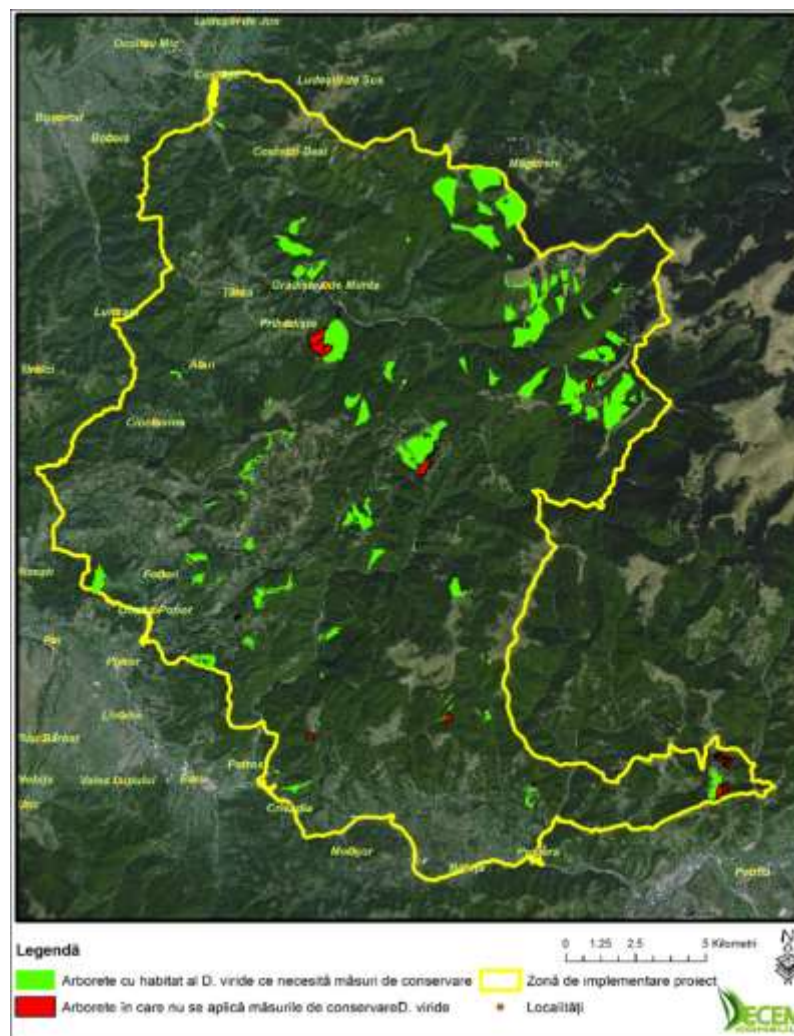

Figura 2. Localizarea zonelor de implementare a măsurilor specifice aferente speciei *Dicranum viride*

Planificarea în timp a activităților

Tabelul nr. 1

Acțiune	Anul 1		Anul 2		Anul 3		Anul 4		Prioritate	Responsabil	Parteneri	
	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2				
Măsurile de conservare pentru habitatele neforestiere de importanță comunitară:												
M1	Avizarea activităților de colectare a fructelor luând în considerare capacitatea de suport a habitatului.		X	X	X	X	X	X	X	Medie	Administrația parcului	autorități publice locale și județene
M2	Se interzice camparea și aprinderea focului în alte locuri decât cele special amenajate în acest scop.		X	X	X	X	X	X	X	Medie	Administrația parcului	administratori fond forestier, autorități publice locale și județene
M3	Se vor elimina speciile de vegetație alohtone, prin tăieri, acolo unde speciile		X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier,

	au fost semnalate. În contextul apariției de noi specii alohtone, acestea vor fi eliminate în stadiul juvenil prin tăiere.												proprietari terenuri
M4	Încurajarea continuării/reintroducerii practicilor agricole tradiționale.	X	X	X	X	X	X	X	X	Medie	Administrația parcului	autorități publice locale și județene	
M5	Informarea și conștientizarea comunităților locale cu privire la regulamentul și la incendierea vegetației prin amplasarea de panouri de conștientizare și oferirea de materiale informative cu privire la contravențiile pentru nerespectarea acestor prevederi.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	proprietari terenuri, autorități publice locale și județene	

M6	Se vor reduce la minimum a activitățile cu potențial impact asupra regimului hidric în habitatele 6410 - Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase - <i>Molinion caeruleae</i> , 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri, autorități publice locale și județene
M7	Se interzice efectuarea de canale pentru drenarea în habitatul 7230 - Mlaștini alcaline.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri, autorități publice locale și județene

M8	Utilizarea habitatului 6520 – Fânațe montane strict ca fânaț	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri, autorități publice locale și județene
M9	Menținerea habitatelor la nivelul suprafețelor înscrise în formularul standard al sitului ROSCI0087 Grădiștea Muncelului Cioclovina.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri, autorități publice locale și județene
Măsuri de conservare pentru habitatele forestiere de importanță comunitară												
M1	La exploatarea forestieră în molidișuri nu se vor zdreli arborii limitrofi parchetelor de exploatare.	X	X	X	X	X	X	X	X	Medie	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri

M2	Se limitează depozitarea pe marginea drumurilor forestiere și platformele primare la maxim 1 lună a lemnului exploatat.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri, autorități publice locale și județene
M3	Respectarea legislației/normelor naționale cu privire la incendierea vegetației existentă pe terenurilor agricole (pajiști) și a bunelor condiții agricole și de mediu. Curățirea pajiștilor de vegetația uscată se va face doar prin cosit și adunat.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, autorități publice locale și județene

M4	Aprinderea focului va fi permisă doar în zone special amenajate.	X	X	X	X	X	X	X	X	Medie	Administrația parcului	administratori fond forestier, autorități publice locale
M5	Informarea și conștientizarea comunităților locale cu privire la regulament și la incendierea vegetației prin amplasarea de panouri de conștientizare și oferirea de materiale informative cu privire la contravențiile pentru nerespectarea acestor prevederi.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	autorități publice locale și județene
M6	Se va evita pe cât posibil construirea de noi drumuri prin habitat, se acceptă doar când nu există altă variantă și când drumul respectiv are	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, autorități

	o importanță vitală pentru proprietar sau comunitatea locală.												publice locale și județene
M7	Reconstrucția ecologică a habitatelor forestiere de fâgete (habitatele: 9110, 9130, 9150, 91E0*, 91M0, 91V0) cu stare de conservare nefavorabilă pe termen lung.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, autorități publice locale și județene	
M8	Reconstrucția ecologică a habitatelor forestiere de molidiș (habitatul 9410) cu stare de conservare nefavorabilă pe termen lung	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, autorități publice locale și județene	
M9	Drumurile forestiere, de acces și industriale se vor construi și moderniza fără a se reduce suprafața habitatelor 91E0* - Păduri	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, autorități	

	aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> , 9410 - Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montană.											publice locale și județene
M10	Patrulări în vederea prevenirii și stopării activităților ilegale	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	autorități publice locale și județene
M11	Captările de apă (inclusiv microhidrocentrale) vor asigura debitul ecologic necesar habitatelor de aniniș pentru ca suprafața acestora să nu se reducă.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	autorități publice locale și județene
M12	Identificarea și planificarea de soluții alternative pentru lucrările de protejare a populației împotriva inundațiilor.	X	X	X	X	X	X	X	X	Medie	Administrația parcului	autorități publice locale și județene
M13	Lucrările hidrotehnice se vor realiza punând în	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	autorități publice locale și județene

	aplicare soluțiile identificate la M12.												
M14	Digurile de apărare împotriva inundațiilor se vor construi respectând principiul ”Mai mult spațiu pentru râuri”.	X	X	X	X	X	X	X	X	Medie	Administrația parcului	autorități publice locale și județene	
M15	Menținerea habitatelor la nivelul suprafețelor înscrise în formularul standard al sitului ROSCI0087 Grădiștea Muncelului Cioclovina.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri, autorități publice locale și județene	
Măsuri de conservare generale pentru specia <i>Campanula serrata</i>													
M1	Respectarea legislației/normelor naționale cu privire la incendierea vegetației existentă pe terenurilor	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri,	

	agricole (pajiști) și a bunelor condiții agricole și de mediu.											autorități publice locale
M2	Promovarea activităților de cosit și pășunat tradiționale care favorizează menținerea ecosistemelor ierboase din arealul potențial de distribuție al speciei <i>Campanula serrata</i> și care previn instalarea arborilor și arbuștilor în arealul de distribuție al speciei.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	autorități publice locale
M3	Dacă se constată instalarea arborilor și a arbuștilor în arealul de distribuție al speciei, se va proceda la tăierea acesteia.	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier, proprietari terenuri

Măsuri de conservare generale pentru specia <i>Dicranum viride</i>													
M4	Pentru amenajamentele aflate în vigoare pe perioada implementării Planului de Management al ROSCI 0087 și ROSPA 0045, la punerea în valoare a masei lemnoase se vor păstra în teren arbori uscați sau în curs de uscare, pe picior și mai ales la sol, cu condiția ca aceștia să nu pună în pericol starea fitosanitară a pădurii, cu respectarea <i>Normelor tehnice privind amenajarea pădurilor și a Ghidului de bune practici privind amenajarea pădurilor</i> . În cazul executării de tăieri de igienă, lemnul mort la nivel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier

	de unitate amenajistică va fi asigurat din volumul de 1 mc/an/ha destinat executării lucrării de tăieri de igienă. Explicitarea de către administrația parcului, a condițiilor de realizare a intervențiilor de tipul exploatărilor forestiere, se realizează cu ocazia emiterii condițiilor specifice la punerea în valoare și exploatarea masei lemnoase.											
M5	Pentru amenajamentele ce vor intra în vigoare ulterior aprobării Planului de Management al Sitului Natura 2000, în arboretele exploatabile unde nu există suficienți astfel de arbori, se	X	X	X	X	X	X	X	X	Mare	Administrația parcului	administratori fond forestier

<p>vor alege și însemna arbori cu o vârstă de minim 80 ani, astfel încât să fie respectat pragul de 2-4 arbori la hectar. Aceștia, în deceniile ulterioare vor deveni potențiali arbori necesari menținerii speciei.</p>																
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Plan de monitorizare

Pentru a crește eficiența măsurilor de management în conservarea speciilor de plante și habitatelor de pe raza PNGMC suprapus cu ROSCI0087, este foarte important să se urmărească în timp efectele acestor măsuri. În acest sens, pentru fiecare obiectiv de interes conservativ, specie sau habitat, au fost elaborate protocoale de monitorizare a stării de conservare aflate la dispoziția administrației parcului. Pentru speciile de plante, pe lângă *Campanula serrata* și *Dicranum viride*, a fost elaborat un protocol de monitorizare specific și pentru specia *Narcissus poeticus* L. ssp. *radiiflorus*, identificată în zona vârfului Jigoru Mare.

Plan de monitorizare pentru habitate și specii de plante de interes conservativ

Tabelul nr. 2

Habitat	Locația	Frecvența	Perioada	Responsabil
9110	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani/odată cu realizarea amenajamentului silvic	15 aprilie - 15 septembrie	Administratorul ariei naturale protejate
9130	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani/odată cu realizarea amenajamentului silvic	15 aprilie - 15 septembrie	Administratorul ariei naturale protejate
9150	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani/odată cu realizarea amenajamentului silvic	15 aprilie - 15 septembrie	Administratorul ariei naturale protejate
91E0*	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani/odată cu realizarea amenajamentului silvic	15 aprilie - 15 septembrie	Administratorul ariei naturale protejate
91M0	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O data la 5 ani/odată cu realizarea amenajamentului silvic	15 aprilie - 15 septembrie	Administratorul ariei naturale protejate
91V0	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani/odată cu realizarea amenajamentului silvic	15 aprilie - 15 septembrie	Administratorul ariei naturale protejate

9410	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani/odată cu realizarea amenajamentului silvic	15 aprilie - 15 septembrie	Administratorul ariei naturale protejate
9180	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani/odată cu realizarea amenajamentului silvic	15 aprilie - 15 septembrie	Administratorul ariei naturale protejate
40A0*	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	mai-iulie	Administratorul ariei naturale protejate
4060	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	mai-iulie	Administratorul ariei naturale protejate
5130	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	mai-iulie	Administratorul ariei naturale protejate
6210*	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	iunie-august	Administratorul ariei naturale protejate
6230*	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	iunie-august	Administratorul ariei naturale protejate
6410	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	iunie-august	Administratorul ariei naturale protejate
6430	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	iunie-august	Administratorul ariei naturale protejate

6520	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	iunie-august	Administratorul ariei naturale protejate
7230	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	iunie-august	Administratorul ariei naturale protejate
8210	Conform hărții de distribuție a habitatelor	O dată la 5 ani	iunie-august	Administratorul ariei naturale protejate
<i>Tozzia alpina</i> subsp. <i>carpathica</i>	suprafața site-ului	Anual	iunie-iulie	Administratorul ariei naturale protejate
<i>Campanula seratta</i>	Conform hărții de distribuție	Anual	iunie-iulie	Administratorul ariei naturale protejate
<i>Dicranum viride</i>	Conform hărții de distribuție a habitatelor potențiale	Anual	iunie-iulie	Administratorul ariei naturale protejate
<i>Narcissus poeticus</i> L. ssp. <i>radiiflorus</i>	Conform hărții de distribuție	anual	mai-iunie	Administratorul ariei naturale protejate